

Поштована Тамара,

Обраћам Вам се у име Одбора за заштиту пчела Савеза пчеларских организација Србије (СПОС), а поводом Вашег дописа у вези угинућа пчела на пчелињаку Ненада Милутиновића из Мезграје код Ниша.

Једна од најреалнијих дефиниција пчеларства је да је то високоризична и нископрофитабилна грана пољопривреде. Држање пчела носи велику одговорност, поред разних бенефита које нам тај инсект пружа. Сваки пчелар има своја права и своје обавезе. Са проблемом угинућа пчела на свом пчелињаку нас је Ненад обавестио у понедељак 20. јула нешто после 11 сати.

Најпре се јавио председнику СПОС-а у 11.08 сати, који га је подсетио да је СПОС одавно са државом завршио преговоре и утврдио процедуре поступања свих надлежних у случајевима тровања пчела. Најпре је октобра 2015. године СПОС основао Одбор за заштиту пчела СПОС-а, онда спровео преговоре и априла 2016. године објавио комплетна упутства у виду штампаног приручника "Изборимо се са тровањем пчела" како пчелар треба да поступи код тровања пчела у складу са законом, који је и данас доступан свим нашим новим члановима у дигиталном облику (www.spos.info/odbor-za-zastitu-pcela).

Председник му је посебно напоменуо да његово усмено обавештавање инспекције, које је спровео, нашем Одбору за заштиту пчела ни у чему не може помоћи како би интервенисао код надлежних, већ да у складу са процедурама мора у писаном облику да поднесе пријаве надлежнима, и тек ако онда надлежни не изађу на терен, може да интервенише код њихових шефова. Углавном се то не догађа већ инспекција одмах излази на терен, али било је пар случајева када је наш Одбор морао да интервенише и то успешно. У свему имамо и подршку адвокатске канцеларије СПОС-а, која је многе судске процесе (у случајевима када пчелар све уради по процедури) довела до позитивног исхода по пчелара, ево најдрастичнијег примера:

www.spos.info/epohalna-pobeda-protiv-trovaca-pcela. Адвокатска канцеларија је спровела и 4 бесплатна предавања о поступку обезбеђивања доказа код тровања пчела (www.spos.info/4-besplatna-predavanja-postupak-obezbedjivanja-dokaza-ukoliko-dodje-do-trovanja-pcela), једно од њих баш у Нишу (www.spos.info/uzroci-i-sanacija-gubitaka-pcela). Затим га је упутио на Одбор за заштиту пчела СПОС-а.

Иначе, СПОС је у међувремену осмислио дигиталну апликацију Аписенс коју мора да изради држава и придода је еАграру, која решава 19 проблема пчеларства, а њоме ће пријава тровања бити потпуно дигитализована и пчелар ће све пријаве моћи да обави директно са пчелињака. Предлог је упућен још министарки Танасковић, она се сложила са њим, као и наредни министри Мартиновић и Гламочић, али реализације до сада није било. Очекујемо да ускоро крену први припремни састанци око израде апликације. Такође смо покренули иницијативу да се тровање пчела прогласи кривичним делом и да се поступак води од стране јавног тужиоца по службеној дужности, али то је још далеко од реализације.

Чим је наш пчелар позвао Одбор за заштиту пчела, одмах је добио потребна упутства шта приоритетно треба да уради (а затим и све остало из приручника), а то је следеће:

- Да обавести полицију писаним путем;

- Да обавести ветеринарску инспекцију писаним путем (и прослеђена му је мејл адреса ветеринарске инспекције за Нишавски округ, јер се и пријава мејлом прихвата као валидна);

- Да контактира адвокатску канцеларију са којом СПОС има уговор о сарадњи.

Све то је неопходно урадити, како би надлежни изашли на терен сходно пријави и одрадили свој део посла. На жалост, дешавало се да приликом усменог пријављивања изостане моментална реакција, али после писане пријаве никада се није десило да надлежни не изађу на терен. А било је много угинућа пчела, проузрокованих тровањем или неким другим узроком, а на нашу жалост то не може још увек у потпуности да се искорени, иако су тровања после свих ових акција СПОС-а драстично смањена. Ипак је неопходно пријавити сваки случај, чак и када пчелар не жели да гони починиоца (има и таквих случајева), како би надлежне инспекције имале увид колико случајева страдања пчела стварно има.

Приликом разговора са Ненадом после тог упутства добили смо информацију да није извршена пријава писаним путем.

Савез пчеларских организација Србије нема надлежност да ради било какве анализе и да тражи узрок угинућа пчела.

Долазимо до тога да ли је познат узрок. Узрок не може бити познат док се не одради тосиколошка анализа и анализа на болести и паразите пчела. После анализе на болести и паразите пчела, ако се испостави да то није узрок, ради се тосиколошка анализа која може бити широког спектра (ако се не зна извор тровања) и може бити циљана ако се зна чиме је третирано (биљна култура или неко намерно тровање).

У разговору са Ненадом, он сам је искључио могућност да је то тровања дошло услед третирања неког биљног засада (у овом периоду нема засада у цвету, али може да се третира неки воћњак у коме има коровског биља које је у фази цветања). Ненад је у разговору рекао да сумња на неког комшију који га је опомињао да му пчеле сметају, мада Ненад каже да је пчелињак прописно постављен и то лако могу да потврде и надлежни органи. СПОС нема надлежност да испитује такве сумње.

Што се реакције тиче, пчелар мора да пријави угинуће пчела сходно процедури, а СПОС је ту да интервенише у случају да дође до неког кршења процедуре, опет сходно Закону, те да код надлежних инсистира на доследном спровођењу Закона.

За било какве друге недоумице и питања стојимо Вам на располагању.

Захтевамо да се наш одговор не цитира у деловима, већ да се објави у целости.

Одбор за заштиту пчела СПОС-а